

การบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

นางสาวพัฒนฉัตร แซ่ภู
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Received: March,28,2020 Revised: April,17,2020 Accepted: June,30,2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 2) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และ 3) เพื่อศึกษา พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลนักเรียนช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ สถานศึกษาหรือหัวหน้าฝ่ายที่เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูแนะแนว และครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 345 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้ ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Hair, etal. (2012: 173-175) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ใช้ตำแหน่งเป็นตัวแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร และการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า: 1) พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับมาก 6 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายในของพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง .216 - .701 และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา (Y_{tot}) พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เกือบทุกด้าน ยกเว้น ด้านด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน (X_7) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง .137 - .526

คำสำคัญ: พฤติกรรมการบริหาร, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

THE ADMINISTRATIVE BEHAVIOR OF SCHOOL ADMINISTRATOR AFFECTED TO ADMINISTRATION OF STUDENT SUPPORT SYSTEM UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

Phattanashat Saephu

Graduate School, Mahamakut Buddhist University

Email: .....

ABSTRACT

The purpose of this research was 1) to study the management behavior of the executives. 2) To study the management of school attendance system in schools. Under the jurisdiction of the Office of the Secondary Education Service Area 1 and 3) to study the administrative behavior of the administrators affecting the administration of the student support system in the educational institution. The sample is the director of the school. Deputy Director 9 Educational institutions or heads of departments involved in the implementation of student support systems, tutors, and classroom teachers, or school counselors. The questionnaire was administered to 345 administrators. And management of student support systems. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation. And the multiple regression equation you step. Data were analyzed by using software program.

The research found that:

1. Management Behavior of Management Under the jurisdiction of the Office of the Secondary Education Service Area 1, When considering each side, it was found that. Management Behavior of Management Under the jurisdiction of the office of the Office of the Secondary Education Region 1, the level of education was at the high level of 6 levels and was at the medium level, 2 aspects were ranked from the average to the lowest. Performance Standards and Training Decision making Targeting Communication Operational control And the interaction and interaction.

2. Management of school attendance support system Under the jurisdiction of the Office of the Secondary Education Service Area 1, When considering each side, it was found that. Management Behavior of Management Under the jurisdiction of the Office of the Secondary

Education Service Area 1, the level of education was at the high level of 5 levels, ranging from the average to the lowest. Student Screening Promotion And the transmission.

3. Management Behavior of Management The most influential factors influencing decision-making in school administration are the factors influencing the management of the school support system. The results of this study showed that the students' Under the jurisdiction of the Office of the Secondary Education Region 1, 29%

Keywords: Administrative Behavior, Student Support System

บทนำ

ปัจจุบันสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และซับซ้อนมากยิ่งขึ้นส่งผลกระทบต่อเยาวชนไทยเป็นอย่างยิ่ง เยาวชนเป็นวัยที่ต้องการการดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริมจากผู้ใหญ่ที่ เกี่ยวข้องให้เป็นคนดีเก่ง มีความสุข มีความสามารถทางสติปัญญา และพร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเด็กแต่ละคนมีความต้องการที่แตกต่างกัน สิ่งผู้ใหญ่ให้กับเด็กเพราะคิดว่าเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับ เด็กนั้น อาจไม่ใช่สิ่งที่เขาต้องการ รวมทั้งวิธีการเลี้ยงดูในรูปแบบที่แตกต่างกัน การเข้มงวดมากเกินไป อาจทำให้เด็กรู้สึกเครียดได้หรือการตามใจจนเกินไปอาจทำให้เด็กเอาแต่ใจตนเองจนทำให้เกิดปัญหา ในสังคมได้ ครูผู้สอนในบางครั้งก็อาจเป็นผู้สร้างปัญหาให้เกิดขึ้นกับเด็กและด้วยสถานการณ์ปัจจุบัน สภาพแวดล้อม ความคาดหวังของผู้ปกครองกับตัวเด็ก สิ่งยั่วยุตัวแบบที่ไม่เหมาะสมก่อให้เกิดปัญหา ต่าง ๆ กับเด็กได้อย่างมากมาย (จีราพัชร เดชวิชิต, 2554)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย และหลักการจัดการ ศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้แนวทางการจัดการศึกษายังได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคน โดยยึดหลักว่าทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งเรื่อง หนึ่งในที่กำหนดให้ดำเนินการ คือ เรื่องความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิต อย่างมีความสุข ทั้งนี้การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับ บิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (เรืองยศ ครอบตรี, 2551)

จากหลักการที่สำคัญนับตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งสอดรับกันว่าจะต้องมีการปฏิรูปการศึกษาทั้ง ระบบของสังคมไทย ซึ่งการปฏิรูปการศึกษาเป็นงานที่เชื่อมโยงกับองค์กร และบุคคลหลายฝ่ายผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นแกนหลักในการบริหารงาน และดำเนินการร่วมกับแกนนำอื่น ๆ เพื่อช่วยผลักดันสนับสนุนและประสานงานให้บุคลากรในสถานศึกษา และบุคคลภายนอกร่วมมือกันทำงานเป็นทีมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นระบบครบวงจร รวมทั้งกำกับดูแลให้มีการดำเนินการดังกล่าว อย่างต่อเนื่อง และปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนานั้น คือ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะช่วยกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน และเพื่อให้บุคลากรมีความมั่นใจในการทำงาน สถานศึกษามีการกำหนดแนวการจัดการศึกษา มาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะหมวด 6 ของพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ว่าด้วยเรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมาตรา 47 ระบุให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก ตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายใน แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ใช้ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลที่ระบุว่าผู้บริหารมี วิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำและความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน ใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและใช้ ข้อมูลผลการประเมินหรือผลการวิจัยเป็นฐานคิดทั้งด้านวิชาการและการจัดการ ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ มีการส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพบุคลากรให้พร้อมรับการกระจายอำนาจ โดยที่นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีความพึงพอใจ ผลการบริหารการจัดการศึกษา ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการ และเอาใจใส่การจัด การศึกษาอย่างเต็มศักยภาพ และเต็มเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2560)

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นภาระงานสำคัญของสถานศึกษาที่ต้องกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจน มีกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการประสานความร่วมมือจากครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง ความสำเร็จของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูจำเป็นต้องรู้จักและเข้าใจเด็กอย่างแท้จริง เพราะข้อมูลที่สะท้อนความเป็นจริง ของนักเรียนครบทุกด้านอย่างถูกต้องชัดเจน ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย นำเชื่อถือและตรวจสอบได้จะทำให้ครูและผู้เกี่ยวข้องสามารถช่วยเหลือนักเรียนให้พัฒนาในแนวทางที่เหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละคน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นหน้าที่ของครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคน ดังความตอนหนึ่งใน พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาล ที่ 9 ว่า “ขณะนี้รู้สึกกันทั่วไปว่า มีปัญหาเยาวชนในบ้านเมืองมากขึ้น เนื่องจากเหตุหลายกระแส ความจริงเยาวชนมิได้ต้องการที่จะทำตัวเองให้ยุ่งยากแต่ประการใด แต่โดยเหตุที่ไม่ได้รับความ เอาใจใส่ และขาดที่พึ่งขาดผู้ที่จะให้ความรู้ให้คำแนะนำที่ถูกต้องเหมาะสม เขาจึงกลายเป็นบุคคลที่เป็นปัญหาแก่สังคม เป็นหน้าที่ของท่านทั้งหลายที่เป็นครู เป็นอาจารย์ เป็นผู้บริหารการศึกษาที่ต้องช่วยเหลือเขาด้วย ด้วยหลักวิชาและความสามารถ ทุกคนได้เรียนวิชาการแนะนำมาแล้ว ควรจะได้นำหลักการมาปฏิบัติเพื่อให้เยาวชนได้รับประโยชน์อันแท้จริง โดยเฉพาะอย่าง

ยิ่งการแนะแนวทางความ ประพฤติและจิตใจซึ่งสำคัญมาก ขอให้เพียรพยายามปลูกฝังความรู้ ความคิดที่ปราศจาก โทษให้แก่เขา โดยเสมอหน้า แนะนำอบรมด้วยเหตุผลและด้วยความจริงใจ ประกอบด้วยความเมตตาปราณี สงเคราะห์ อนุเคราะห์ และนำไปสู่ทางที่ถูกที่เจริญ เยาวชนก็จะเกิดมีความมั่นใจและมีกำลังใจที่จะทำความดี เพื่อจักได้มีอนาคตที่มั่นคงแจ่มใสในวันข้างหน้า...” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเป็น ผู้บริหาร พฤติกรรมกรรมการบริหารจะแสดงออกอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของผู้บริหารแต่ละคนในการใช้พฤติกรรม เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับและปฏิบัติตาม ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู เพราะความพึงพอใจ ของครูเป็นส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับการ กิจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามที่ โกวิท ประวาลพฤกษ์ (2549) ได้ให้ความเห็นว่า ภารกิจหลักของการบริหาร โรงเรียน คือ การบริหารทางด้านวิชาการ กิจการนักเรียน ธุรกิจ บริการ บริหารงานบุคคล อาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อม งานสัมพันธ์ชุมชน งานบริหารทั่วไป และงานนโยบาย ผู้บริหารจะต้องสามารถเป็นผู้นำที่ก่อให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงได้ รวมถึงส่งเสริมการดำเนินงานภายในโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล (โกวิท ประวาล พฤกษ์, 2549)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
2. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลนักเรียนช่วยเหลือ นักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

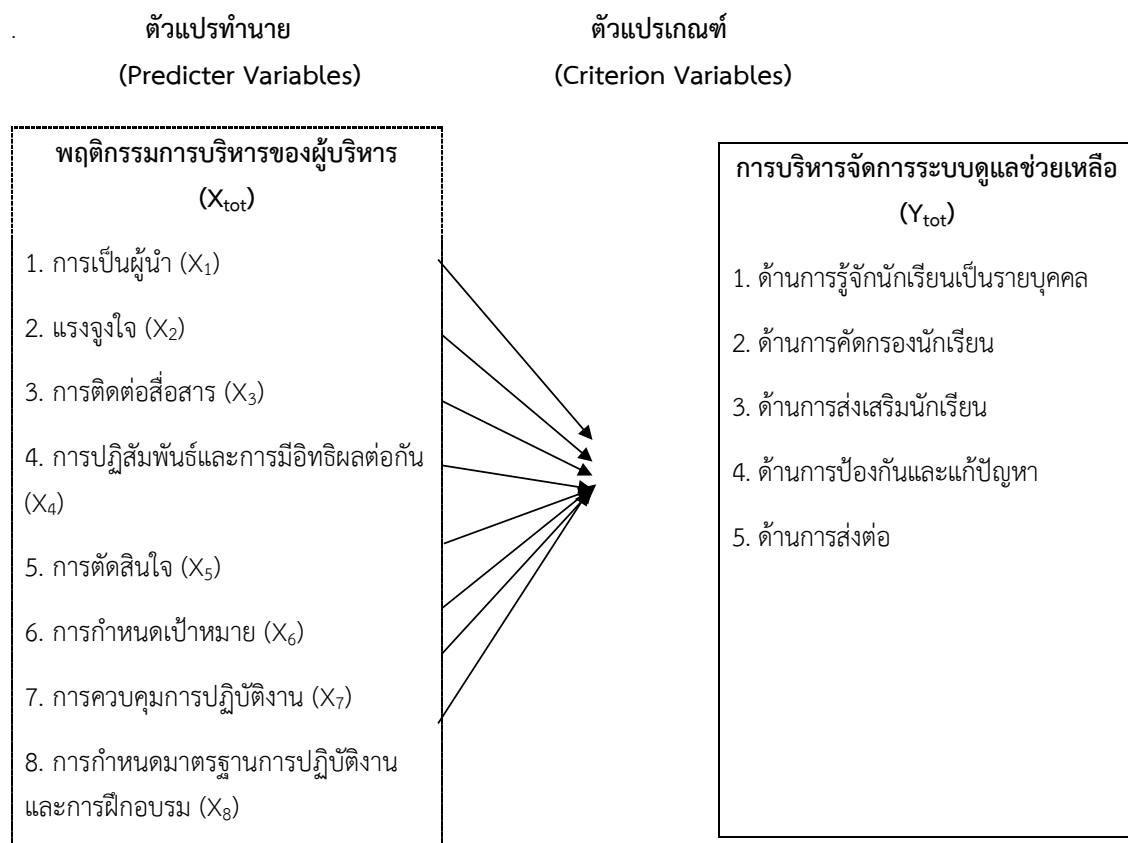
พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร ได้แก่ 1) การเป็นผู้นำ 2) การจูงใจ 3) การติดต่อสื่อสาร 4) การ ปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน 5) การตัดสินใจ 6) การกำหนดเป้าหมาย 7) การควบคุมการปฏิบัติงาน และ 8) การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ได้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารของ ผู้บริหาร ตามกรอบแนวคิดของเรนซิส ไลเคิร์ต (Rensis Likert, 1970) ประกอบด้วย 1) การเป็นผู้นำ (leadership) 2) การจูงใจ (motivational) 3) การติดต่อสื่อสาร (communication) 4) การปฏิสัมพันธ์และการมี อิทธิพลต่อกัน (interaction influence) 5) การตัดสินใจ (decision-making) 6) การกำหนดเป้าหมาย (goal

setting) 7) การควบคุมการปฏิบัติงาน (control) และ 8) การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม (performance goals and training) และผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นกระบวนการสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิด ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) การรู้จักนักเรียนรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริม 4) การป้องกันช่วยเหลือและแก้ปัญหา และ 5) การส่งต่อ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547) ดังแสดงในภาพ ที่ 1.1 ดังนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย ที่มา: Rensis Likert, 1970.

คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	Y _{tot}
--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------------

X ₁	1								
X ₂	.602**	1							
X ₃	.513**	.611**	1						
X ₄	.216**	.433**	.430**	1					
X ₅	.571**	.587**	.442**	.402**	1				
X ₆	.461**	.586**	.575**	.516**	.701**	1			
X ₇	.404**	.495**	.483**	.523**	.358**	.529**	1		
X ₈	.578**	.525**	.368**	.230**	.616**	.453**	.429**	1	
Y _{tot}	.287**	.301**	.205**	.143**	.526**	.324**	.137*	.380**	1

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายในของพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง .216 - .701 และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา (Y_{tot}) พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เกือบทุกด้าน ยกเว้น ด้านด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน (X₇) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง .137 - .526

ค่า Tolerance และค่า Variance inflation factor (VIF) ของพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร (X _{tot})	Collinearity Statistic	
	Tolerance	VIF
การเป็นผู้นำ (X ₁)	0.479	2.089
การตั้งใจ (X ₂)	0.428	2.338

การติดต่อสื่อสาร (X_3)	0.508	1.970
การปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน (X_4)	0.593	1.686
การตัดสินใจ (X_5)	0.346	2.893
การกำหนดเป้าหมาย (X_6)	0.365	2.739
การควบคุมการปฏิบัติงาน (X_7)	0.533	1.875
การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม (X_8)	0.500	2.000

พบว่า ค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) มีค่าระหว่าง 0.346 – 0.593 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.19 และค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน Variance inflation factor (VIF) มีค่าระหว่าง 1.686 – 2.893 ซึ่งมีค่าไม่เกิน 5.3 แสดงว่าพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารทุกด้านเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด จึงไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ภายในของตัวแปร (Multicollinearity)

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวม (Y_{tot})

(n = 345)

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
Regression	20.896	8	2.612	17.277	.000
Residual	50.796	336	.151		
Total	71.691	344			

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับ	b	SE.b	Beta	t	P
ค่าคงที่	2.861	.151		18.908	.000
การตัดสินใจ (X_5)	.282	.041	.538	6.884**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

R = 0.54   R² = 0.29   SE.E = 0.38

แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร ด้านการตัดสินใจ (X_5) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ และสามารถอธิบายความผันแปรของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.29 ซึ่งแสดงว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ด้านการตัดสินใจส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา และสามารถทำนายการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ได้ร้อยละ 29

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล (Y_1)

(n = 345)

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
Regression	48.472	8	6.059	24.815	.000
Residual	82.041	336	.244		
Total	130.513	344			

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับ	b	SE.b	Beta	t	P
ค่าคงที่	2.638	.192		13.719**	.000
การติดต่อสื่อสาร (X_3)	.140	.056	.151	2.494*	.013
การตัดสินใจ (X_5)	.339	.052	.480	6.524**	.000
การควบคุมการปฏิบัติงาน (X_7)	.131	.055	.142	2.404*	.017

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

R = 0.61 $R^2 = 0.37$ SE.E = 0.49

แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ด้านการติดต่อสื่อสาร (X_3) ด้านการตัดสินใจ (X_5) และด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน (X_7) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ และสามารถอธิบายความผันแปรของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.37 ซึ่งแสดงว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการตัดสินใจ และด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล และสามารถทำนายการบริหารจัดการระบบ

ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ได้ร้อยละ 37

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการคัดกรองนักเรียน (Y₂)

(n = 345)

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
Regression	84.413	8	10.552	24.190	.000
Residual	146.562	336	.436		
Total	230.976	344			

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับ	b	SE.b	Beta	t	P
ค่าคงที่	1.866	.257		7.258**	.000
การตัดสินใจ (X ₅)	.590	.069	.628	8.497**	.000
การกำหนดเป้าหมาย (X ₆)	.261	.077	.243	3.384**	.001

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

R = 0.61   R² = 0.36   SE.E = 0.66

แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ด้านการตัดสินใจ (X₅) และด้านการกำหนดเป้าหมาย (X₆) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ และสามารถอธิบายความผันแปรของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการคัดกรองนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R²) มีค่าเท่ากับ 0.36 ซึ่งแสดงว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ด้านการตัดสินใจ และด้านการกำหนดเป้าหมาย ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ด้านการคัดกรองนักเรียน และสามารถทำนายการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการคัดกรองนักเรียน ได้ร้อยละ 36

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการส่งเสริม (Y₃)

(n = 345)

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
Regression	21.002	8	2.625	7.049**	.000
Residual	125.136	336	.372		
Total	146.138	344			

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับ	b	SE.b	Beta	t	P
ค่าคงที่	2.572	.238		10.831**	.000
การปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน (X ₄)	.118	.049	.158	2.405*	.017
การตัดสินใจ (X ₅)	.151	.064	.202	2.358*	.019
การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม (X ₈)	.193	.063	.220	3.078**	.002

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

R = 0.37   R² = 0.14   SE.E = 0.61

แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ด้านการปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน (X₄) ด้านการตัดสินใจ (X₅) และด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม (X₈) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ และสามารถอธิบายความผันแปรของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการส่งเสริม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R²) มีค่าเท่ากับ 0.14 ซึ่งแสดงว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ด้านการปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน ด้านการตัดสินใจ และด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริม และสามารถทำนายการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการส่งเสริม ได้ร้อยละ 14

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ปัญหา (Y₄)

(n = 345)

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
Regression	10.034	8	1.254	4.103**	.000
Residual	102.713	336	.306		
Total	112.748	344			

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับ	b	SE.b	Beta	t	P
ค่าคงที่	3.298	.215		15.328**	.000
การตัดสินใจ (X ₅)	.197	.058	.300	3.389**	.001

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

R = 0.29   R² = 0.08   SE.E = 0.55

แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ด้านการตัดสินใจ (X₅) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ และสามารถอธิบายความผันแปรของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ปัญหา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R²) มีค่าเท่ากับ 0.08 ซึ่งแสดงว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ด้านการตัดสินใจ ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ปัญหา และสามารถทำนายการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ปัญหา ได้ร้อยละ 8

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการส่งต่อ (Y₅)

(n = 345)

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
Regression	3.288	8	.411	2.042*	.041
Residual	67.641	336	.201		

Total	70.929	344			
ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับ	<i>b</i>	<i>SE.b</i>	<i>Beta</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
ค่าคงที่	3.931	.175		22.513**	.000
การเป็นผู้นำ (X_1)	.137	.050	.209	2.720**	.007
การตัดสินใจ (X_5)	.130	.047	.249	2.753**	.006

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

R = 0.21 $R^2 = 0.46$ SE.E = 0.44

แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร การเป็นผู้นำ (X_1) และด้านการตัดสินใจ (X_5) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ และสามารถอธิบายความผันแปรของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการส่งต่อ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.46 ซึ่งแสดงว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารด้านการเป็นผู้นำ และด้านการตัดสินใจ ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ด้านการส่งต่อ และสามารถทำนายการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการส่งต่อ ได้ร้อยละ 46

ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารต่อบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ทั้งรายด้านและภาพรวม

การบริหารจัดการระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษา	การรู้จักนักเรียนรายบุคคล (Y ₁)	การคัดกรองนักเรียน (Y ₂)	การส่งเสริม (Y ₃)	การป้องกันช่วยเหลือและแก้ปัญหา (Y ₄)	การส่งต่อ (Y ₅)	การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน สถานศึกษา (Y _{total})
พฤติกรรมกรรมการบริหาร ของผู้บริหาร						
การเป็นผู้นำ (X ₁)	-	-	-	-	0.209	-
การจูงใจ (X ₂)	-	-	-	-	-	-
การติดต่อสื่อสาร (X ₃)	0.151	-	-	-	-	-
การปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน (X ₄)	-	-	0.158	-	-	-
การตัดสินใจ (X ₅)	0.480	0.628	0.202	0.300	0.249	0.538
การกำหนดเป้าหมาย (X ₆)	-	0.243	-	-	-	-
การควบคุมการปฏิบัติงาน (X ₇)	0.142	-	-	-	-	-
การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและ การฝึกอบรม (X ₈)	-	-	0.220	-	-	-
R ²	0.37	0.36	0.14	0.08	0.46	0.29

หมายเหตุ ตัวเลขที่แสดงในตาราง คือ ค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (Beta)

พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารด้านการตัดสินใจ (X₅) ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน
รองลงมา คือ ด้านการกำหนดเป้าหมาย (X₆) ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในด้านการคัดกรองนักเรียน (Y₂) ด้านการ
กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม (X₈) ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในด้านการส่งเสริม (Y₃) ด้านการเป็นผู้นำ (X₁)
ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 1 ในด้านการส่งต่อ (Y₅) การปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน (X₄) ส่งผลต่อการบริหารจัดการ
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในด้านการ

ส่งเสริม (Y_3) และการติดต่อสื่อสาร (X_3) ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล (Y_1) ส่วนการควบคุมการปฏิบัติงาน (X_7) ไม่ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับมาก 6 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยได้ ดังนี้ อันดับแรก คือ ด้านการเป็นผู้นำ รองลงมา คือ ด้านการจูงใจ ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม ด้านการตัดสินใจ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกัน ตามลำดับ ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของไลเคิร์ท (Likert, 1961) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการซึ่งผู้นำจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับความคาดหวัง ความเชื่อมั่นและไว้วางใจที่ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชามีต่อกัน การแสดงพฤติกรรมสนับสนุนและให้อิสระกับผู้ใต้บังคับบัญชาในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงาน รวมถึงให้ความสนใจหรือคำแนะนำที่ดีเมื่อประสบปัญหา นอกจากนี้ออร์ดเวย์ ทีด (Ordway Tead, 1970) ยังกล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นการกระทำที่มีอิทธิพลจูงใจให้ผู้อื่นร่วมในการปฏิบัติงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือเป็นศิลปะแห่งการกระทำของบุคคลเพื่อให้ได้รับสิ่งที่ต้องการและทำให้ผู้อื่นชื่นชอบ ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับการศึกษาของก้องภพ ยี่ห่วย (2550) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 6 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยพฤติกรรมการบริหารด้านภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด มีความเป็นไปได้ว่า ผู้บริหารได้ใช้พฤติกรรมภาวะผู้นำและความเป็นผู้นำในการสร้างบรรยากาศในองค์กรให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน สร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ ให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดการยอมรับนับถือ ครีธา ให้การส่งเสริมสนับสนุนด้านสวัสดิการ ให้กับบุคลากรได้พัฒนาตนเอง เช่น การศึกษาต่อการอบรมสัมมนา การให้อิสระในการแสดงความคิดเห็นต่อผู้ร่วมงาน การรับฟังความคิดเห็นแล้วนำความคิดเห็นของผู้ร่วมงานมาประกอบในการพัฒนา ปรับปรุงและแก้ไขปัญหา ที่จะทำให้งานบรรลุวัตถุประสงค์และเกิดผลสัมฤทธิ์

พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารด้านการปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีความเป็นไปได้ว่า ผู้บริหาร และบุคลากรในสถานศึกษามีปฏิสัมพันธ์กันน้อย เนื่องจากการรักษาภาวะความเป็นผู้นำให้มีความน่าเชื่อถือ มีความเกรงอกเกรงใจ อาจจะทำให้ผู้บริหารบางท่านมีการวางตัวที่เคร่งขรึม ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์และการมีอิทธิพลต่อกันน้อยลง ซึ่งผลการวิจัยยังสอดคล้องกับการศึกษาของวินัย ทิมย้ายงาม

(2549) ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่าในด้านการปฏิสัมพันธ์ อยู่ในระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

2. การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมาก ไปน้อยได้ ดังนี้ ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล รองลงมา คือ ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ปัญหา ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริม และด้านการส่งต่อ ทั้งนี้ เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมสุขภาพจิตได้ร่วมกันวางรากฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงมีคุณค่าและความจำเป็นที่ สถานศึกษา จะต้องนำไปปฏิบัติให้เกิดผลกับเด็กอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและยั่งยืน ระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน จึงเป็น ระบบที่สามารถดำเนินการเพื่อให้มีกระบวนการทำงานเป็นระบบ มีความ ชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านปัจจัย ด้าน ผลผลิต และด้านกระบวนการ กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบาย ให้โรงเรียนในสังกัดเอาใจใส่ดูแลนักเรียนอย่างเป็น ระบบมีกระบวนการทำงานที่มีคุณภาพ และการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้ เติบโตอย่างมีคุณภาพและมีศักยภาพ เป็นทรัพยากรบุคคลที่พร้อมสมบูรณ์ทั้งร่างกายสติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม และมีชีวิตที่สงบสุขให้สมกับข้อความที่ว่า “เก่ง ดี มีสุข” โดยบุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีความร่วมมือ กัน ซึ่งสอดคล้องกับ มธรรดา ดวงจันทร์ (2553) ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการ ดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดไทยवास สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผล วิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนวัดไทยवास สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ มากทั้ง 5 ด้าน โดยการรู้จักนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด มีความเป็นไปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีการ กำหนดโครงสร้างขั้นตอนการทำงานไว้อย่างชัดเจน มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ภาระงานของครู และผู้เกี่ยวข้อง อย่างเหมาะสม สามารถปฏิบัติได้จริง สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการ และปฏิทินปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนชัดเจน รวมถึงมีการประชุมชี้แจงโครงการ และอบรมแนว ทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดทำแผนพัฒนาครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ได้รับ การพัฒนาความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และจัดให้มีกิจกรรมการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคลจากระเบียบสะสม

การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งผลการศึกษาคือสอดคล้องกับการศึกษาของ ดุษฎี ศรีจำปา (2557) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า ส่วนการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ด้านที่อยู่ในระดับการปฏิบัติ น้อยที่สุด คือ ด้านการส่งต่อ ซึ่งเป็น กระบวนการช่วยเหลือนักเรียนในกรณีที่มีปัญหาที่ยากต่อการ ช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วแต่เด็กนักเรียนมีพฤติกรรม ไม่ดีขึ้น หรือกรณีเด็กมีความสามารถพิเศษ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กด้อยโอกาส ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญ

เฉพาะด้าน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลืออย่างเหมาะสม กำหนดแนวทางในการส่งต่อไว้ 2 แบบ คือ การส่งต่อภายใน และการส่งต่อภายนอก แต่สำหรับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในสถานศึกษา ส่วนมากจะเกิดขึ้นเพียงการส่งต่อภายในสถานศึกษา เป็นการส่งต่อที่ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา ส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือผู้ที่เกี่ยวข้องที่สามารถให้ความช่วยเหลือ นักเรียนได้ เช่น ครูพยาบาล ครูประจำชั้น หรือครูฝ่ายปกครอง ก็สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหานักเรียนได้แล้ว แต่ถ้าในกรณีที่มีปัญหายากต่อการช่วยเหลือแก้ไขก็จะส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อแก้ไขปัญหาค่อยๆ ไป เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น แลยังสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ในการแก้ไขปัญหา ของนักเรียนอาจมีบางกรณีที่มีปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมี พฤติกรรมไม่ดีขึ้น ก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียน ได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้เป็นอย่างนี้ไปของครูที่ปรึกษาต่อไป ความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมาก หรือลุกลามกลายเป็นเรื่องใหญ่ที่ยากแก่การแก้ไข

3. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ด้านการตัดสินใจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริม ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ปัญหา และด้านการส่งต่อ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของไลเคิร์ต (Likert, 1961) กล่าวว่า การตัดสินใจถือเป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหาร ซึ่งเกี่ยวข้องกับการอยู่รอดความเจริญรุ่งเรืองหรือความล้มเหลวขององค์การ ผู้บริหารจึงควรมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่ถูกต้องและเพียงพอ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในหน่วยงาน มาใช้ประกอบการตัดสินใจ เพื่อให้การตัดสินใจนั้นๆ สามารถนำไปสู่ความสำเร็จ ช่วยคลี่คลายปัญหา หรือป้องกันการเกิดความเสียหายกับองค์การให้น้อยที่สุด ซึ่งการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษานั้นเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาเด็กไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องมีผู้บริหารที่มีการการวิเคราะห์ปัญหาจากข้อมูลอย่างรอบคอบ ก่อนการตัดสินใจ มีการวางแผนการปฏิบัติงานภายใต้ข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน มีการบริหารงานแบบกระจายอำนาจ และแบ่งความรับผิดชอบให้บุคลากรตามความรู้ ความสามารถ และเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับงานตามความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษา และการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญสนับสนุนให้ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาได้รับการ พัฒนาทักษะต่าง ๆ เช่น การจัดอบรมให้ผู้บริหารมีความรู้และความเข้าใจในพฤติกรรมผู้นำของ ผู้บริหาร และการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา เพื่อนำมาพัฒนาระบบการ ปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ผู้บริหารควรพัฒนาการใช้ทักษะความเป็นผู้นำในสถานศึกษา ต้องสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน มีความหนักแน่นต่อสภาวะการณ์ และคำพูดที่ชัดเจนหรือไม่เป็นมิตรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน รับฟังความคิดเห็นของบุคลากรในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับงาน และสนับสนุนให้บุคลากรมีความคิดริเริ่ม มีอิสระในการแสดงความคิดเห็นต่องานสำคัญต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยเฉพาะการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา เพื่อให้มีระบบที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงผู้บริหารควรมีการสร้างการสนใจในการทำงานให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแสดงพฤติกรรมให้บุคลากรรู้สึกมีความปลอดภัย มั่นคง และได้รับสิ่งที่เป็นพื้นฐานในด้านต่าง ๆ รวมถึงการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างผู้บริหาร และบุคลากรในสถานศึกษา เป็นการส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงาน

3. ผู้บริหาร หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อปัญหาของนักเรียนได้รับความช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น ซึ่งหากปล่อยให้ปัญหานี้ของครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนว ความยุ่งยากของปัญหาอาจจะมึ่มากขึ้น หรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข เช่น กรณีของเด็กนักเรียนที่ติดยาเสพติด หรือนักเรียนที่อยู่ในสภาวะซึมเศร้า เป็นต้น รวมถึงสถานศึกษาควรมีการจัดให้มีการบันทึกและรายงานผลการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล จัดให้มีกิจกรรมการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจากแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) และสถานศึกษาควรจัดให้มีการคัดกรองนักเรียนจากแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง โรงพยาบาล สถานเอนามัย สถานีตำรวจ วัด และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ควรตั้งเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร ให้การ สนับสนุน และส่งเสริมในด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

4. ผู้บริหารควรพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริหารโดยตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา และให้การสนับสนุนการดำเนินงาน หรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

บรรณานุกรม

กรมสามัญศึกษา. (2550). *คู่มือนิเทศงานแนะแนว กรมสามัญศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.

- กรมสามัญศึกษา. (2560). *ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- โกวิท ประวาลพุกษ์. (2549). *การประเมินในชั้นเรียน*. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- จีราพัชร เดชวิจิต. (2554). *การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในจังหวัดปราจีนบุรี*. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- เรืองยศ ครองตรี. (2551). *การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย*. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2560). *แนวทางการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา: เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- Likert, R. (1961). *Leadership and Organizational performance: New patterns of management*. Tokyo: McGraw-Hill, Kogakusha.